

F.t.l. for Grønland om Det offentlige Aftalenævn

For hjemmestyrets tjenestemænds vedkommende træffes afgørelsen af hjemmestyret.

Aftalenævnet kan således ikke gyldigt træffe afgørelse om forhold, der i medfør af lov om statens tjenestemænd i Grønland § 41, stk. 3, ikke kan underkastes aftale.

Det følger af det anførte, at ministerens beføjelse i medfør af statstjenestemandslovgivningen til at udpege det i den grønlandske statstjenestemandslovs § 10 nævnte dispensationsnævn ikke berøres ved den foreslåede ordning. Ej heller udpegelsen af supplerende medlemmer til det i lovens §§ 46 og 47 nævnte Lønningsråd berøres. I alle tilfælde, hvor der skal ske forelæggelse for Lønningsrådet, skal denne forelæggelse ske gennem ministeren for Grønland. Det bemærkes, at tjenestemandsorganisationerne har en selvstændig ret til at indbringe sager for Lønningsrådet, og denne ret består fortsat uændret.

Skulle der opstå tvivl om fortolkningen af indgåede aftaler, eller skulle en arbejdsgiverpart eller en centralorganisation få opfattelsen af, at der foreligger aftalebrud, vil forholdet som hidtil kunne indbringes for den særlige tjenestemandsvoldgift, der er kompetent såvel for statens, hjemmestyrets som for kommunernes tjenestemænd. Der er således ikke ved den foreslåede bemyndigelse tilset givet aftalenævnet særlig klageadgang for denne voldgift.

Til § 2

Om baggrunden for oprettelsen af aftalenævnet henvises til de almindelige bemærkninger.

I forslaget § 2 er anført lovens overordnede formål, nemlig gennem etablering af et særligt nævn – »Det offentlige Aftalenævn« – at virke for en harmonisering af løn- og ansættelsesvilkårene for sammenlignelige stillingskategorier under alle offentlige arbejdsgivere i Grønland. Det er med loven tilsigtet at modvirke en på forskelligartede lønvilkår m.v. baseret konkurrence om arbejdstagere mellem de offentlige arbejdsgivere. Disse formål, der er behandlet under de almindelige bemærkninger, skal søges realiseret dels gennem en centralisering af forhandlingsretten på arbejdsgiversiden, dels derved, at aftalenævnet kan vejlede arbejdsgiverne i fortolkningsspørgsmål vedrørende de af nævnet indgåede kollektive overenskomster og aftaler m.v.

Deltagerne i aftalenævnet er staten, Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner, repræsenteret ved De grønlandske kommuners Landsforening, jfr. § 5.

Til § 3

Ifølge hjemmestyrekommisionens betænkning skal aftalenævnet alene varetage generelle, kollektive aftaleforhold, hvorimod forvaltningen af de enkelte ansattes personaleforhold i princippet falder uden for aftalenævnets kompetence. Personaleforvaltningen, herunder fastlæggelse af personalenormeringer, ansættelser og afskedigelser, henhører som hidtil under de enkelte arbejdsgivere.

I forslaget § 3 fastlægges aftalenævnets kompetence i arbejdsretlige forhold.

I *stk. 1* foreslås, at aftalenævnet er eneberettiget til at varetage partsbeføjelser i arbejdsretlige anliggender på statens, hjemmestyrets og de grønlandske kommuners vegne. Indholdet af disse beføjelser fastlægges nærmere i *stk. 2* og *3*.

En nødvendig forudsætning for, at lovens formål, jfr. forslaget § 2, kan realiseres, er, at de offentlige arbejdsgivere i Grønland samordner deres økonomiske interesser i forbindelse med indgåelse og opsigelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. Dette hovedsynspunkt har fundet udtryk i *stk. 2*, idet bestemmelsen fastslår, at nævnet alene retsgyldigt kan indgå og opsigse kollektive overenskomster og aftaler m.v. for de offentlige arbejdsgivere. Samtidig indebærer bestemmelsen, at arbejdstagerorganisationerne klart kan identificere arbejdsgiverparten i overenskomsterne m.v. Bestemmelsen indebærer endvidere, at nævnet tillægges kompetence til at udstede eller godkende regulativer.

Efter *stk. 3* er det endvidere aftalenævnet, der har afgørelseskompetencen med hensyn til iværksættelse af arbejdsretlige forholdsregler (lock-out, boykot m.v.), ligesom aftalenævnet repræsenterer arbejdsgiversiden under mægling og voldgift. Lov nr. 317 af 13. juni 1973 om arbejdsretten og lov nr. 5 af 18. januar 1934 om mægling i arbejdsstridigheder med senere ændringer, jfr. lovbekendtgørelse nr. 559 af 21. december 1971, gælder ikke for Grønland. Aftalenævnet er derfor henvist til at søge sin hjemmel for udøvelsen af disse beføjelser i bestående hovedaftaler eller overenskomster.

Som et nødvendigt modstykke til de pligter, der knytter sig til partsfunktionerne, kan aftalenævnet give de enkelte offentlige arbejdsgivere retningslinier til afklaring af fortolkningstvivl etc. i forbindelse med anvendelsen af overenskomsterne.

Til § 4

Forslaget § 4 fastslår, at på områder, hvor aftalenævnet har indgået kollektive aftaler eller over-